

zaštita potrošača i zdravlja

NORWEGIAN MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS

Ministarstvo vanjskih poslova
i evropskih integracija
Crne Gore

MCPD
Ministry for the Government of Montenegro

Kontakt: Kancelarija glavnog pregovarača:
tel: +382 (0)20 225-568; +382 (0)20 246-264
e-mail: kgp@mfa.gov.me; web sajt: <http://www.mvpei.gov.me/>

28 | ZAŠTITA POTROŠAČA I ZDRAVLJA

Zaštita ekonomskih interesa potrošača, informisanje i edukacija potrošača, kao i efikasna zaštita njihovih interesa čine osnov politike zaštite potrošača u Evropskoj uniji. Ovo je područje javnog interesa i u funkciji je osiguranja kvaliteta života svih građana. Evropska Strategija politike zaštite potroša 2007-2013, utvrđuje zdravstvene i bezbjednosne standarde za pojedine proizvode, reguliše zaštitu od protivzakonite trgovine, uspostavlja plan informisanja potrošača o njihovim pravima.

Zaštita zdravlja odnosi se na usklađivanje pristupa politici javnog zdravlja među državama članicama Evropske unije. Iako je na svakoj pojedinoj državi članici primarna odgovornost za zdravstvenu brigu, brojna pitanja javnog zdravstva zajednički su uređena. Zajednička politika ostvaruje se kroz unapređenje zdravlja i nadzor nad ostvarivanjem ciljeva zdravstvene politike, kroz borbu protiv zaraznih bolesti, rijetkih bolesti i raka, sprečavanje zavisnosti i nezgoda, kao i bolesti povezanih sa zagađenjem okoline, a takođe i sposobnost brzog i usklađenog djelovanja u slučajevima opasnosti po zdravlje.

PREDNOSTI ZA CRNU GORU

Sigurniji potrošač

Primjenom evropskih standarda zaštite potrošača će se omogućiti da crnogorski potrošači uživaju jednaka prava, kao i evropski potrošači. To znači veći stepen sigurnosti proizvoda na tržištu, a time i bolju zaštitu zdravlja potrošača, zaštitu prava potrošača pri kupovini proizvoda i usluga na tržištu kao i opšte povećanje kvaliteta života. Time potrošač postaje regulator razvoja privrede i na taj način direktno utiče na poslovnu politiku privrednika, podstiče konkurentnost i stvara podsticajno okruženje na tržištu.

Crna Gora je svjesna da će primjena evropskih standarda u okviru zaštite potrošača i zdravlja obezbijediti veće povjerenje potrošača, ojačati njihovu ulogu u tržišnoj areni i osigurati veću brigu za njihove interese u stvaranju budućih politika. Stoga je posvećena usklađivanju nacionalne politike i zakonodavnog okvira s evropskim, kako bi što prije obezbijedila neophodne uslove za uvođenje i primjenu evropskih standarda uključujući, kada se za to steknu uslovi, i pristup Mreži evropskih potrošačkih centara, tzv. ECC-net, koja povezuje centre u svim državama članicama kako bi se obezbijedila adekvatna informisanost potrošača o njihovim pravima prilikom kupovine.

Vansudsko rješavanje sporova

Razvoj sistema vansudskog rješavanja sporova omogućuje potrošaču da brže, jeftinije i efikasnije riješi spor sa trgovcem, što, svakako, predstavlja povoljnost i za trgovca. S druge

strane, ovaj način rješavanja potrošačkih sporova rastereće sudove i omogućuje veću efikasnost pravosuđa.

Civilno društvo

Civilni sektor ima značajnu ulogu u zaštiti prava potrošača, prije svega, uticajem na podizanje nivoa informisanosti i edukovanosti potrošača o njihovim pravima, što je u funkciji unapređenja njihovog položaja na tržištu. Istovremeno, razvoj politike zaštite potrošača utiče na dalje prilagođavanje i razvoj civilnog društva i podstiče udrživanje potrošača i njihovo djelovanje u cilju podizanja javne svijesti o značaju zaštite potrošača u društvu.

Zdravstveno-sigurnosni nadzor nad tržištem

Uključivanjem u Sistem brze razmjene službenih obavještenja o proizvodima koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača (RAPEX) podiže se opšti nivo sigurnosti proizvoda, između ostalog, sprječavanjem prodaje i povlačenjem s tržišta proizvoda koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača.

Krv i krvni preparati

Primjena evropskih standarda garancija je visokog kvaliteta transfuzijskog liječenja i sigurnosti krvi i krvnih preparata, kao i bioloških materijala koji se upotrebljavaju u medicinske svrhe (u postupcima liječenja).

Pušenje

Ograničavanjem odnosno zabranom pušenja na javnim mjestima postiže se veća zaštita nepušača od pasivnog pušenja i zaštita svakodnevног životnog okruženja od duvanjskog dima kao jednog od glavnih rizičnih faktora za razvoj hroničnih nezaraznih bolesti (hronične respiratorne bolesti – astma, maligne bolesti – rak, bolesti srca i krvnih sudova – infarkt).

Rano otkrivanje raka

Uvođenjem ispitivanja za rano otkrivanje raka dojke, raka debelog crijeva i raka grlića materice, te hitnom intervencijom odgovarajućim postupcima liječenja sprečavaju se prelane smrti od raka i spašavaju životi.